

Podziękowania

Niniejsza książka powstała na podstawie rozprawy doktorskiej *Niezrealizowane przedsięwzięcia muzealne w Warszawie w XX wieku w perspektywie studiów miejskich*, napisanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Rocha Sulimy i obronionej w Instytucie Kultury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego w 2019 roku, która otrzymała wyróżnienie w piątej edycji konkursu Nagroda Prezydenta m.st. Warszawy za prace dyplomowe z zakresu rozwoju Warszawy. Tekst rozprawy został przeredagowany i rozszerzony o wyniki badań uzupełniających, przeprowadzonych przeze mnie w latach 2019–2021, gdy pracowałem pod kierunkiem prof. ucz. dr. hab. Joanny Wawrzyniak na kontrakcie podoktorskim w Centrum Badań nad Pamięcią Społeczną na Wydziale Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego w zespole międzynarodowego projektu badawczego European Colonial Heritage Modalities in Entangled Cities (ECHOES; program Horyzont 2020). Chciałbym podziękować wszystkim osobom i instytucjom, dzięki którym książka mogła ukazać się w prezentowanym tu kształcie.

Gorące podziękowania kieruję przede wszystkim do Promotora rozprawy, Pana Profesora Rocha Sulimy, który od początku podzielał mój zapał do badania „przedsięwzięć niezrealizowanych”, wierząc jednocześnie, że mój doktorat nie będzie jednym z nich. Dziękuję Mu za ukierunkowanie moich badań na ich wyjściowym etapie i za mobilizowanie mnie do zakończenia pracy pisarskiej na etapie przygotowań do obrony, a przede wszystkim za to, że między tymi etapami stworzył bezpieczną przestrzeń dla moich własnych poszukiwań badawczych (i oczywiście za niepowtarzalną atmosferę corocznego seminarium w trybie

wyjazdowym w Małomierzycach!). Zarazem serdecznie dziękuję Pani Profesor Małgorzacie Szpakowskiej za szkołę odważnych pytań i precyzyjnych odpowiedzi, jaką było Jej stacjonarne seminarium doktoranckie, w którym również uczestniczyłem.

Bardzo dziękuję recenzentom rozprawy, prof. dr. hab. Wojciechowi Tomasikowi i śp. prof. dr. hab. Mirosławowi Duchowskiemu, oraz recenzentkom wydawniczym: dr hab. Julicie Makaro, prof. UW i dr hab. Romie Sendyce, prof. UJ – za wnikliwe, ale życzliwe recenzje, które pozwoliły usunąć z wcześniejszych wersji maszynopisu książki kilka istotnych usterek, a jednocześnie zainspirowały mnie do dalszych badań w interesującym mnie obszarze.

Dziękuję Dyrekcji, Pracownikom i Pracowniczkom, Doktorantom i Doktorantkom oraz Studentom i Studentkom Instytutu Kultury Polskiej UW za to, jak to miejsce i to środowisko kształtowało mnie i kształtuje przez ponad piętnaście lat, od kiedy przyszedłem tu na pięcioletnie studia magisterskie, oraz za to, jak dobre stwarza warunki do pracy naukowej, o czym ostatnio miałem okazję się ponownie przekonać, wracając do IKP po kilkuletniej przerwie. Szczególnie dziękuję Koleżankom i Kolegom z Zakładu Kultury Współczesnej i z innych zakładów, z Pracowni Studiów Miejskich, a także Uczestniczkom i Uczestnikom seminarium Profesora Sulimy i seminarium Profesor Szpakowskiej – za wszystkie Wasze pomysły, polemiki, sugestie i wskazówki. Serdecznie dziękuję zwłaszcza prof. ucz. dr hab. Agnieszce Karpowicz, prof. ucz. dr. hab. Marcinowi Napiórkowskiemu, dr. hab. Romanowi Chymkowskiemu, dr. hab. Włodzimierzowi Pesselowi, dr. hab. Igorowi Piotrowskiemu, dr. hab. Marcie Zimniak-Hałajko, dr. Sylwii Chutnik, dr. Pawłowi Dobrosielskiemu, dr. Arturowi Szareckiemu, dr. Agacie Zborowskiej, Marcynowi Gołąbowi, Sarze Herczyńskiej, Alicji Koterskiej, Mikołajowi Łątkowskiemu i Agnieszce Szypulskiej. Za przenikliwe obserwacje i inspirujące dyskusje dziękuję również Studentkom i Studentom kulturoznawstwa i socjologii uczestniczącym w prowadzonym przeze mnie konwersatorium „Warszawa – muzea – historia kultury” i współprowadzonych warsztatach „Museums and Social Interventions”. Szczególne podziękowania kieruję

do prof. ucz. dr. hab. Pawła Rodaka, przewodniczącego komitetu redakcyjnego serii „Communicare”, który jako pierwszy dostrzegł w mojej rozprawie doktorskiej potencjał publikacyjny i zachęcił mnie do jej wydania w formie książkowej.

Dziękuję Koleżankom i Kolegom z Wydziału Socjologii UW, z którymi miałem przyjemność współpracować na kontrakcie podoktorskim w latach 2018–2021, za to, że w tym nowym dla mnie miejscu szybko poczułem się częścią zespołu, za nowe wyzwania i za to, że moje kulturoznawcze spojrzenie na dziedzictwo, miasto, muzea i pamięć było dla Was, jak wielokrotnie daliście mi odczuć, wartością dodaną. Szczególne podziękowania kieruję do Członkiń i Członków Centrum Badań nad Pamięcią Społeczną oraz Katedry Antropologii Społecznej, Studiów Etnicznych i Migracyjnych za ich dociekliwe pytania i dające do myślenia uwagi, które miały nieoceniony wpływ zarówno na ostateczny kształt maszynopisu książki, jak i na moją samoświadomość tego, o czym, w jaki sposób i z jakiej pozycji piszę. Najwięcej w tej kwestii zawdzięczam Profesor Joannie Wawrzyniak, jednocześnie kierownicze Centrum Badań nad Pamięcią Społeczną i kierownicze realizowanego tam pakietu pracy „City Museums and Multiple Colonial Pasts” projektu ECHOES. Serdeczne podziękowania zechcą przyjąć także: prof. ucz. dr. hab. Małgorzata Głowacka-Grajper, prof. ucz. dr. hab. Sławomir Łodziński, dr. hab. Michał Kowalski, dr. Barbara Bossak-Herbst, dr. Agnieszka Nowakowska oraz współpracowniczki z projektu ECHOES: dr. Csilla Ariese, dr. Laura Pozzi i dr. Magdalena Wróblewska.

Za nieocenioną pomoc podczas kwerend źródłowych dziękuję Dyrekcji i Pracownikom Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum. Rezydencji Królów i Rzeczypospolitej, a w szczególności: Pani kurator Beacie Gadomskiej, kierownicze Archiwum, oraz Paniom Joannie Łuczak, Bożenie Radzio, Dominice Sobolewskiej-Goli i Marii Śladowskiej, a także Panu Pawłowi Tyszcze, kierownikowi Działu Projektów Naukowych i Muzealnych, oraz Pani dr. Ewie Włoch.

Gorące podziękowania – za cenne informacje, życzliwe uwagi, ale też wsparcie, którego mogą nie być do końca świadomi –

zechcą przyjąć również: prof. dr hab. Aleksander Nawarecki, prof. IBL PAN dr hab. Dorota Siwicka, dr Przemysław Deles, dr Jurij Hałajko, dr Joanna Jastrzębska-Żebrowska, dr Ewa Klekot, dr Monika Stobiecka, dr Jarosław Trybuś, Zuzanna Flisowska-Caridi, Anna Kondziela i Ewa Salwin.

Szczególnie dziękuję mojej Mamie, Halinie Bukowieckiej, która pracowicie zredagowała ostateczny maszynopis książki, zanim wysłałem go wydawcy. To dzięki niej nie wszystkie zdania na kolejnych stronach są wielokrotnie złożone.

Najbardziej dziękuję mojej żonie Marcie – za wszystkie nasze rozmowy o miastach i muzeach, a przede wszystkim za cierpliwość, wyrozumiałość i wsparcie, jakie okazywała mi przez cały czas pracy nad rozprawą doktorską i jej publikacją. Ponieważ sama także obroniła doktorat, a następnie przygotowała go do druku, najlepiej rozumie, ile wyrzeczeń wiąże się z pracą naukową, ale też wie – i w chwilach mojego zwątpienia skutecznie przekonywała mnie o tym – że mimo wszystko warto iść tą drogą.

Przez długie lata pracy nad niniejszą książką i poprzedzającą ją rozprawą wiele osób powtarzało mi, że w życiu najważniejsze jest życie, a nie na przykład stopień naukowy czy lista publikacji. Z przyjęciem tej zasady bywało u mnie różnie, ale w końcu wzięliśmy ją sobie z Martą do serca. W roku obrony mojego doktoratu urodził się nasz pierwszy syn Adaś, a w roku, w którym ukazuje się książka, dołączył do nas jego młodszy brat Michaś – i to właśnie im tę książkę dedykuję.